

Velkommen til webinar om flytting av matjord

Toril Austvik, landbruk- og reindriftsavdelinga,
Statsforvalteren i Nordland

Are Johansen, Norsk landbruksrådgivning

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

— virker til Nordlands beste

Program

- Bakgrunn
- Lover og forskrifter
- Matjordplan/plan for jordflytting
- Hva er jord
- Litt om jordflytting og jordbygging
- Eksempler fra prosjekter med flytting av dyrka jord og eksempler på planer
- Kritiske faktorer
- Forurensede masser

– virker til Nordlands beste

Hovedmålet er at dyrka og dyrkbar jord ikke skal bygges ned

Ny nasjonal jordvernstrategi

Nye nasjonale forventinger

Endret klima

Endret sikkerhetspolitisk situasjon

Strategisk plan for jordvern i Nordland

Hvis dyrka og dyrkbar jord omdisponeres må jorda tas vare på

Foto: Toril Austvik

- Jordflytting er siste utvei
- Når dyrka jord omdisponeres må det være et mål at jorda skal brukes videre til jordbruksproduksjon
- Bestemmelser i kommuneplanens arealdel
- Tydelig signal på oppstartsmøte
- Bestemmelser i reguleringsplan

Aktuelt regelverk

- Forskrift om nydyrking
- Forurensingsforskriften kapittel 4 - Bakkeplanering
- Plan- og bygningsloven § 20-1 bokstav k
- Byggesaksforskriften (SAK 10) § 4-1 bokstav e nr. 7
- Pbl § 19 Dispensasjon
- Jordloven § 9 bruk av dyrka og dyrkbar jord
- Pbl § 12-1 tredje ledd – reguleringsplan

Forskrift om nydyrking

- Tiltaket er i tråd med arealformål i plan (LNFR)
- Gjelder for fulldyrking og overflatedyrking av areal som er udyrka eller innmarksbeitearealer
- Tiltakshaver må utarbeide plan
- Nydyrkingsplanen må godkjennes av kommunen
- Nydyrking av areal over 50 dekar skal vurderes konsekvensutredes.

Forskrift om begrensnng av forurensning kap. 4 - Bakkeplanering

- I tråd med LNFR-formålet i plan
- Bakkeplanering: å gjøre brattlendt eller kupert dyrkbart og tidligere dyrket areal mer egnet for maskinell jordbruksdrift.
- Det må søke tillatelse til all planering på mer enn 1 dekar.
- Tiltak med bakkeplanering medfører ofte terrengendringer, og dette kan være søknadspliktig etter plan- og bygningsloven.
- Det kan også være bestemmelser i kommuneplanen som gir begrensninger for hva slags tiltak som kan utføres.
- Hvis bakkeplaneringen medfører nydyrking med opparbeiding av nytt dyrket areal kan tiltaket være søknadspliktig etter nydyrkingsforskriften.

Plan- og bygningsloven og byggesakforskriften

- Enkelte mindre fyllinger og planering av terreng er unntatt søknadsplikt.
 - avhenge av tiltakets karakter og innvirkning på omgivelsene
- Unntaket gjelder fylling/planering der høydeforskjellen i forhold til opprinnelig terreng er inntil
 - 3 m i spredtbygd strøk, 1,5 i tettbygde strøk
- Søknad etter pbl med ansvarsrett for saker med «vesentlige terrenginngrep»
 - Tiltak under 3 meter kan også være søknadspliktig
 - Stort omfang over tid
 - Vesentlige terrenginngrep
 - Stor ulempe for miljø
 - Ulempe for naboer
 - mm

– virker til Nordlands beste

Søknad om dispensasjon og om omdisponering

- Hvis tiltaket i LNFR-område, men ikke i tråd med formålet så må det søkes dispensasjon
- Søknad om omdisponering etter jordloven
- Gjelder tiltak med lang anleggsfase som setter LNFR formålet tilside
- Må sendes på høring
- Hvis dispensasjon innvilges må det i tillegg søkes om tiltak etter pbl § 20

Reguleringsplan, pbl. § 12-1 tredje ledd

- For gjennomføring av større bygge- og anleggstiltak og andre tiltak som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, kreves det reguleringsplan.
- Reguleringsplanen skal inneholde
 - Plankart
 - Planbestemmelser
 - Planbeskrivelse
- Lovpålagte krav til reguleringsplan
 - Oppstartmøte varsel om oppstart
 - Utredninger
 - ROS-analyse
 - Medvirkning
 - Planforslag og planbehandling

Matjordplan / Jordflyttingsplan

- Målet med en planen er å sikre at jordsmonnet blir tatt vare på når dyrka jord omdisponeres
- matproduksjonen opprettholdes –matjord skal brukes til å produsere mat
- Det skal utarbeides en nasjonal veileder for matjordplaner
- Både Vestfold fylkeskommune og enkelt kommuner har utarbeidet egne veiledere
- Det ligger eksempler på matjordplaner på nett

Krav om matjordplan

- Retningslinjer og bestemmelser i kommuneplanens arealdel
- Innarbeides i reguleringsplaner (bestemmelser og rekkefølgebestemmelser)
- Kravet om matjordplan formidles på oppstartsmøter med tiltakshavere/forslagsstillere
- Sette krav om jordbruksfaglig/agronomisk kompetanse i forbindelse med utarbeidelse av matjordplanen
- Kommunens landbruksforvaltning bør godkjenne matjordplanen
- Forslag til matjordplan sendes på høring sammen med reguleringsplanen

Forslag til innhold i en matjordplan

- Beskrivelse av området og jord som skal flyttes
- Vurdering og avklaring av mottaksarealer
- Beskrivelse av mottaksarealet
- Selve flyttingen